

خبر

- ۳ - اخبار دانشگاه
- ۷ - اخبار دانشجویی - فرهنگی
- ۱۰ - انتشار دانشگاه
- ۲۱ - اخبار کوتاه دانشگاه

گزارش

- ۲۲ - ارائه گزارش عملکرد پژوهش و فناوری دانشگاه
- ۳۱ - گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد در یازدهمین کنفرانس آمار ایران
- ۳۳ - برگزاری سومین همایش ملی بیوتکنولوژی کشاورزی ایران در دانشگاه
- ۳۴ - معرفی گیاه علف-چشمه (بولانخوتی) گیاهی شفابخش و مغذی اما فراموش شده
- ۳۵ - گزارش سفر جمعی از همکاران فصلنامه تاریخ پژوهی دانشگاه فردوسی مشهد از مؤسسه فرهنگی میرداماد استان گلستان
- ۳۷ - حضور سردبیر فصلنامه تاریخ پژوهی در کنگره تاریخدانان ایران
- ۳۸ - معرفی حوزه دانشجویی علوم اسلامی شهید بهشتی
- ۴۱ - گزارش فعالیت اردوهای جهادی دانشگاه

مصاحبه

- ۴۲ - گفتگو با حجه الاسلام و المسلمین علی صادقی مدیر حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان دانشگاه فردوسی مشهد
- ۴۴ - گفتگو با پویا وحیدی برنده مدال طلای نوزدهمین مسابقات بین‌المللی دانشجویی ریاضی

گوناگون

- ۴۵ - گوناگون
- ۵۰ - مهر ماه در یک نگاه
- ۵۱ - انتصاب و ابقاء
- ۵۲ - بازنشستگان
- ۵۳ - تبلیغ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیک دانشگاه

پیک دانشگاه - شماره ۱۲۶ شهریور ۹۱

صاحب امتیاز: روابط عمومی دانشگاه فردوسی مشهد
 زیر نظر: دکتر سید حسین سیدموسوی مدیر دفتر ریاست و
 روابط عمومی دانشگاه
 تنظیم و تدوین: الهام محمدی
 گرافیک: محمد یعقوبی
 همکاران این شماره: محمد علی عبدی زاده، ماشاءاله فیضی
 معصومه کربلایی و جواد روحانی نژاد
 رابطان خبری: داود اسدیان، زهرا اصغری نیکان، شیرزاد امیری،
 مجید پازوکی شاهسوند، حسن پرسا، زهرا جمشیدی، رضا دانای
 سیج، مهدی زرگران، احسان طیرانی راد، محمد کمالی نسب، انسیه
 لقایی خبوشان، غلامحسین نوعی، سهراب درویش، زهرا نداف

پیک دانشگاه در گزینش، ویرایش و خلاصه نمودن مطالب
 دریافتی آزاد است

نشانی: مشهد - میدان آزادی - پردیس دانشگاه - سازمان
 مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد
 تلفن سازمان مرکزی: ۸۸۰۲۰۰۰۰
 تلفن و نمابر روابط عمومی: ۸۸۳۶۰۳۰
 کد پستی: ۹۱۷۷۹۴۸۹۷۴

نسخه الکترونیکی پیک را در بخش نشریات سایت دانشگاه
 فردوسی مشهد ببینید
 پست الکترونیکی پیک دانشگاه: rabet@staff.um.ac.ir

در حاشیه مأموریت علمی محققان پژوهشکده علوم گیاهی به کوه‌های هزارمسجد: معرفی گیاه علف چشمه (بولاغ اوتی) گیاه شفا بخش و مغذی اما فراموش شده

۱- معرفی گیاه و زیستگاه آن

علف چشمه، گیاهی است خودرو، پایا و آبی که معمولاً در چشمه سارها، مظهر قنات‌ها و مجاری آب‌های زلال می‌روید و به سرما نیز کاملاً مقاوم است. این گیاه از تیره شب بو است و با نام علمی *Nasturtium officinale* شناخته می‌شود. این گیاه را در شمال، آب‌تره و به ترکی، بولاغ اوتی (بولاغ به معنی چشمه و اوتی به معنی گیاه) می‌نامند. گل آذین در گیاه علف چشمه از نوع خوشه‌ای است و گل‌ها چهار گلبرگی و سفید هستند.

۲- ترکیبات شیمیایی

این گیاه سرشار از عناصر معدنی مانند آهن، ید، کلسیم، پتاسیم، سدیم و فسفر و نیز غنی از ویتامین‌های A و C است. در ترکیب آن، مقداری پروتئین نیز وجود دارد.

۳- خواص و کاربردها

از دیدگاه طب سنتی، طبع این گیاه گرم و خشک است. با مصرف گیاه علف چشمه می‌توان از خواص متعدد آن بهره برد؛ چرا که این گیاه، انرژی‌زا، اشتها آور، ضد نفخ و ضد باد، مُدر و قاعده آور است. قدرت انعقاد خون را افزایش می‌دهد و به دلیل مُدر بودن، برای خرد کردن و زدودن سنگ‌های کلیوی بسیار مؤثر است و در بهبود بیماری‌های مجاری ادراری، تأثیر به‌سزایی دارد. سبب گلگون شدن رخسار و نیز کاهش دردهای دستگاه گوارش می‌شود و خاصیت تب‌بری و کرم‌کشی دارد. همچنین خلط آور است و در بهبود بیماری‌های مزمن ریه و مجاری تنفسی، مفید است. شفا بخش دردهای مفصلی روماتیسمی و نقرس است. مصرف آن در مبتلایان به بیماری دیابت، محتوی قند ادرار را کاهش می‌دهد و لذا در درمان این بیماری نیز تأثیر مثبت دارد.

۴- نکات مهم در جمع‌آوری گیاه

به دلیل آبی بودن، احتمال دارد این گیاه میزبان تخم یا لارو حشرات و نیز انگل‌ها باشد؛ بنابراین پس از جمع‌آوری، شست‌وشوی کامل و ضد عفونی آن لازم است. معمولاً همراه با این گیاه، گیاهی دیگر از تیره جعفری می‌روید که گل‌های سفید و طعم و رنگش نیز مشابه علف چشمه است؛ اما گل آذینش چتر و گلبرگ‌های پنج‌تایی هستند. باید دقت کرد تا این گیاه به شکل مخلوط با بولاغ اوتی جمع‌آوری نشود؛ زیرا به دلیل دارا بودن ماده‌ای سمی، مصرف زیادش مسمومیت ایجاد می‌کند.

۵- روش مصرف

استفاده از گیاه علف چشمه به شکل خام‌خواری و سالاد، بیشتر توصیه شده است؛ با این حال، آن را به صورت کوکو، سوپ، جوشانده سرد شده، عصاره مخلوط با شیر و نیز دم کرده هم مصرف می‌کنند.

۶- احتیاط

از آنجا که در این گیاه، مقادیر بسیار کمی آرسنیک و ترکیبات گوگرد دار وجود دارد لذا استفاده مداوم و زیاد آن را توصیه نمی‌کنند. همچنین بهتر است بانوان باردار از خوردن آن بپرهیزند. افرادی که طبع گرم و خشک دارند نیز بهتر است کمتر از آن استفاده کنند.

در مأموریت تحقیقاتی گیاه‌شناسی به کوه‌های هزارمسجد در شهریورماه جاری، محققان پژوهشکده علوم گیاهی تصاویری را از طبیعت زیبای منطقه و نیز رویشگاه این گیاه تهیه کرده‌اند که در ادامه می‌آید.

نگارش: محمدرضا جوهرچی؛ عضو هیات علمی بازنشسته گروه پژوهشی گیاه‌شناسی، پژوهشکده علوم گیاهی

تدوین: حسن پرسا؛ کارشناس ارشد پژوهشی، پژوهشکده علوم گیاهی،
porsa@um.ac.ir